

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af



Dansk Kvindesamfund.

Nr 33.

Kontor: Nørregade 33, St.

24. August 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

(+ 9 Øre i Postpenge i København.
+ 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

Julie Laurberg,

Fotograf.

Hotel du Nord.

Indgang ad Porten.

Elevator.

Sophie Jensens

(forh. hos Hr. Hofwildthl. J. L. Andersen).

Handel med

Frugt, Vildt og Fjerkræ,
Skovbogade Nr. 5. Telf. 7015.
Daglig frisklavet Fiskefars
60 Øre pr. Pd.

Toni Christensen.

~ Hjemmelavet Konfekt, ~

Spise og Kogechokolade,

Kakao m. m.

Lykkesholms Allé i A, St.

Telefon 18311.

Varerne bringes overalt.

Redaktionen træffes som Regel
hver Mandag Kl. 2—4 paa Kontoret
Nørregade 33, St.

Artikler, som ønskes optagne i det
først udkommende Nummer af Bla-
det, maa være Redaktionen i Hænde
senest Søndag Morgen. Indtil videre
bedes Breve og Manuskripter sendt
til Fru Monrad, Hostrupsvej 2, 3. S. V.

Ekspeditionen, Nørregade 33, St.,
aaen hver Dag Kl. 10—7.

Annoncer til Kvinden og Sam-
fundet bedes sendte under Ekspedi-
tionens Adresse.

Annonceprisen er: Forsiden 20
Øre, 3dje og 4de Side 15 og 12 Øre
pr. Petitlinie ÷ 10 % for mindst 3
Ganges Indrykkelse. Løbende An-
noncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Klager over Uregelmæssighed i
Forsendelsen bedes stilet skriftligt til
Postvæsenet — hjælper dette ikke,
da til Bladets Kontor.

„Kvinden og Samfundet“ faas i
Kioskerne.

Abonnenterne bedes undskylde, at
Bladet er blevet forsinket en Dag.

To Hjem.

Af Kirstine Frederiksen.

(Fortsat).

Det var egentlig to forskellige
Verdener, der mødtes i mine For-
ældres Personer, to Verdener, der
fra først af maaske endog stod lidt
fremmede overfor hinanden. Min
Fader havde vel taget et Par Eksa-
miner og læst en Del i sit Fag
(Landvæsenet); men han havde ar-
bejdet sig selv op og hele sit Liv
haft Hænderne fulde af praktisk Ar-

bejde. Han var selv veltilfreds med
sin Stilling, som han fandt var »den
frieste og behageligste« han kunde
tænke sig og som han »ikke vilde
bytte bort for nogen anden, navnlig
fordi den gav Lejlighed til at lade
mange Mennesker leve ved og om
ham«. Men hans unge, akademisk
uddannede Svoger, Mørk Hansen
opholdt sig over, at han havde »be-
holdt noget bondeagtigt« i sit Maal
og bandede slemt, naar han blev
vred. Paa sin Side kunde min
Fader ikke forstaa, at min Moder,
da hun først havde indvilliget i at
blive hans Hustru, kunde finde sig
forpligtet til endnu nogle Maaneder
at »spilde sin kostbare Tid med
Undervisning paa fremmede smaa
Børn«, og det faldt ham meget haardt
at finde sig i »den ydmygende Stil-
ling, at hans tilkommende Kone sad
ved Skolebordet«.



Maria Friderichsen,
f. Hansen.

Deres Bekendtskab var dog ellers
indledet ved Skolebordet. Min Fader
havde sendt sin Søn af første Ægte-
skab, nuværende Jægermester P.
Friderichsen som Elev til Ønslev
Præstegaard. Han overværede der
en Eksamen, til hvilken han med-
bragte sin Ven, Lægen og Digteren
Aarestrup. Da Præstekonen var syg,
maatte den ældste Datter, som ellers
var sin Faders Hjælpelærerinde,
passe Køkkenet, men blev meget
mod sit Ønske kaldt ind for at eksa-
minere i tysk Grammatik, hvilket
indbragte hende Ros fra de fremmede
Herrer. Rimeligvis har hendes Væsen
allerede dengang været præget af
den ejendommelige Blanding af Klog-
skab og Naivitet, som i de ældre
Aar gjorde hende saa indtagende.
Der var altid noget i hende baade
af Barnet og af Filosofen.

Familierne kom senere noget
sammen. Min Moder traf i For-
pagtergaarden paa Fuglsang blandt
andre Ilia Fibiger og dennes Moder,

der var Gæster hos Friderichsens
Ven, Forpagter Fibiger paa Berrits-
gaard. De københavnske Damer
tiltrak hende ved deres interessante
Personligheder, men stødte hende
tilbage ved den overlegne Maade,
som de optraadte paa overfor deres
Værtsfolk. Aarestrup derimod blev
hun gode Venner med og kunde fra
deres senere Samliv fortælle mangel-
en flot Ytring, der sædvanlig gik ud
over hans eget ikke meget regelmæs-
sige Hjemliv og Børneopdragelse.

Omtrent paa samme Tid, da
Friderichsen blev Enkemand, tog
min Moder til Sjælland som Lærer-
inde hos Godsforvalteren paa Giese-
gaard. Hun overførte her paa sit
Arbejde sin Faders umetodiske Me-
tode, underviste saaledes hellere paa
Spasereture i det fri end i Skole-
stuen og opmuntrede sine Elever
til Legemsøvelser og Haandgerning.
Man var vel i Begyndelsen hos hen-
des Husbondfolk misfornøjet med
den usædvanlige Undervisningsmaade,
men endte med at tro, at ingen
kunde lære Børnene som hun. Det
blev ved hendes Død nævnt, at hun
var blandt de første, der viste For-
staaelse af Grundtvigs Skoletanker;
og vist er det, at hun som faa for-
stod at forene gammelt med nyt
paa en harmonisk Maade. Hun blev
derfor ganske naturlig en af dem,
der byggede Bro fra Fremskridts-
ideerne i det 18. Aarhundrede til
deres Virkeliggørelse i det 20.

Friderichsen havde været Enke-
mand i 2 Aar. Han følte sig meget
ene paa Fuglsang, der ellers i hans
Hustrus Tid havde været kendt som
»et godt venskabeligt Hus at gæste«,
bejlede nu til »Jomfru Hansen« og
fik hendes Ja. Mens han paa en
nærliggende Herregaard afventede
hendes Svar, hørte han, at man
meldte hendes Husbond, Forvalteren
paa Giesegaard, og den 47aarige
Mand blev herover saa forskrækket,
at han flygtede ud i Haven. Han
var 20 Aar ældre end sin Brud,
men til Trods for sin Alder af
de to den mest ildfulde og umid-
delbare i Følelsen. Aarestrup lyk-
ønskede ham med den Bemærkning,
at Forbindelsen glædede ham saa
meget mere, som man havde sagt,
at om Friderichsen giftede sig igen,
ville han nok gøre et rigt Parti,
hvortil min Fader svarede, at de
Godtfolk havde Ret, han gjorde netop
ogsaa efter sin egen Formening et
rigt Parti. Han sluttede sig straks
varmt og inderligt til Familien i
Ønslev Præstegaard, ogsaa til de kri-
tiske Svogre, som han i Virkeligheden
havde mange Interesser fælles med.
Blandt andet fulgte han dem som

»lollandsk Præst« Dagen efter Fre-
derik d. 6tes Død til det store Stu-
dentermøde i Hotel D'Angleterre,
hvor Orla Lehmann og Monrad fik
vedtaget en Adresse til den ny Konge
til Fordel for en fri Forfatning.*)

Gennem den ældste af Svogrene,
Niels Hansen, der efter Lehmanns
Udsagn kappedes med ham om at
»liberalisere Falster«, kom Fride-
richsen i Forbindelse med flere af
Datidens radikale Politikere. Bal-
thasar Christensen skriver saaledes
i 1841 til Niels Hansen om Svogeren:
»Han interesserer mig ganske sær-
deles som en af de ingenlunde mange
Mænd, der med utrættet Iver har
benyttet et virksomt Liv til at reflek-
tere over dets Fænomener, og jeg
tror ham oprigtigt i Besiddelse af
en Indsigt og Dannelse i Landbo-
forholdene, der maa have været
ligesaa møjsommelig for ham at til-
egne sig, som den vilde være nyttig,
om ikke for ham selv, saa dog for
hans politiske Venner at støtte sig
til i alle de Reformer, som disse
Forhold med Guds Hjælp inden en
ikke altfor lang Tid og igennem det
yderste Venstre maa undergaa«. Min
Fader sluttede sig dog senere nær-
mest til Monrad og Ploug.

Min Moder havde næret nogen
Frygt for, at hun ikke skulde være
Stillingen som Forpagterkone paa
Fuglsang voksen; og det var heller
ikke smaa Fordringer, der her gjor-
des til hende. Kun faa Aar efter
Giftermaalet drev min Fader foruden
Fuglsang 4 andre store lollandske
Gaarde, dels som Forpagtning, dels
som Ejendom. Hans fremragende
administrative Dygtighed erhvervede
hun sig aldrig. Men hun lagde hele
sin store, selvforglemmende Kærlig-
hed og mageløs trofaste Udholden-
hed ind i den ny Gerning, og dette
paaskønnedes fuldt ud af ham, lige-
som hun vel forstod, at han til Trods
for sin »Bondeagtighed« — der dog
ikke heller var overvældende — var
et betydeligt Menneske, ikke blot i
sit Fag. Jeg husker, at jeg som lille
Pige har hørt hende forklare for en
mindre begavet Veninde, hvorledes
hans Voldsomhed, der iøvrigt kun
kom frem ved enkelte Lejligheder,
netop dækkede over en sjælden fin
og kærlig Natur og en ubestikkelig

*) Mørk Hansen traf Dagen efter Mødet
sin Ven, Frederik Barfod, der beklagede
sig til ham over, at en »uforskammet
Børste« havde bragt denne Adresse om
paa Universitetsauditorierne. »Børsten«
var ingen anden end M. H. selv. Stu-
denterne fik en unaadig Modtagelse hos
Christian d. 8. og lavede da følgende
Variant paa H. P. Holsts Sang: »O Fæ-
dreland, hvad har du tabt, din gamle
Konge so v'et, din nye Konge grov er!«